

(Nr. 05)

**ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
KULTŪROS PLĖTROS IR PAVELDO PUOSELĖJIMO
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2019 m.
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas	BĮ Šilutės rajono savivaldybės F. Bajoraičio viešoji biblioteka (kodas 190700188)
Vykdytojas (-ai), kodas	BĮ Šilutės rajono savivaldybės F. Bajoraičio viešoji biblioteka (kodas 5.1)

Programos pavadinimas	Kultūros plėtros ir paveldo puoselėjimo programa	Kodas	05
------------------------------	--	--------------	----

Programos tikslas	Plėtoti kultūrinį ir gamtinį turizmą, panaudojant kultūrinį-istorinį paveldą bei unikalius Pamario krašto gamtos išteklius.	Kodas	01
--------------------------	---	--------------	----

Tikslo aprašymas:

03 uždavinys. Etninės kultūros saugos priemonių plano parengimas ir įgyvendinimas.

2019 m. bus vykdomos šios Etninės kultūros saugos ir pritaikymo turizmui įgyvendinimo priemonės: kraštotyrinės medžiagos „Seniūnijos kaimų istorija: 25 nepriklausomybės metai“ rinkimas ir aprašymas (2 vnt.), sudaromos sąlygos vaikams ir suaugusiems mokytis lietuvininkų krašto tarmės (3 užsiėmimai), kraštotyrinės medžiagos kaupimas, fiksavimas ir sklaida (bylų – 4 vnt., straipsnių – 4 vnt., LIBIS elektroniniame kataloge bus sukurta daugiau kaip 300 vnt. analizinės bibliografijos įrašų), rengiamos fotografijų, senųjų leidinių, tautodailininkų darbų, kitų etninės kultūros vertybių (ir virtualaus knyginio paveldo) parodos jų pristatymai (17 parodų), sudaromos sąlygos etninės medžiagos prieinamumui visuomenės poreikiams, surinkta etninė medžiaga (iki 500 pasinaudojusiųjų sk.). Populiarinant kultūros paveldą viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojai bendradarbiaus su rajono mokyklomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, kultūros įstaigomis, bendruomenėmis, bibliofilais, kolekcininkais, tautodailininkais, seniūnais ir kt.

Programos tikslas	Stiprinti kultūrinį potencialą, integruojant į rajono bendruomenės gyvenseną.	Kodas	02
--------------------------	---	--------------	----

Tikslo aprašymas:

02 uždavinys. Sudaryti sąlygas kokybiškam kultūros ir meno sektoriaus paslaugų teikimui BĮ Šilutės rajono savivaldybės F. Bajoraičio viešojoje bibliotekoje.

Darbo užmokestis, infrastruktūra ir kt. Darbuotojų darbo užmokesčio asignavimai 2018 m. sudarė 490,1 tūkst. Eur. 2019 m. reikalingi asignavimai – 519,1 tūkst. Eur. Įsigaliojus Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui (2017 m. sausio 17 d. Nr. XIII-198) Bibliotekos darbuotojų pareiginės algos kintamosios dalies nustatymas 2019 m. priklausys nuo praėjusių metų veiklos vertinimo pagal darbuotojui suformuotas metines užduotis. Atlikus Bibliotekos darbuotojų metinių užduočių vertinimą pagal Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2017-09-19 įsakymu Nr. IV-948 patvirtintą Valstybės ir savivaldybių įstaigų kultūros ir meno darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašą bei Bibliotekos darbuotojų darbo apmokėjimo sistemos aprašą, labai gerai įvertintiems darbuotojams metus laiko gali būti nustatomas kintamosios dalies dydis – ne mažesnis kaip 10 proc., gerai įvertintiems darbuotojams – iki 10 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies dydis, todėl reikės papildomų lėšų darbuotojų kintamajai daliai išmokėti. 2019 m. numatomas minimalios algos kilimas, atsižvelgiant į tai, Bibliotekai irgi reikės papildomų lėšų darbuotojų minimaliai algai išmokėti.

Bibliotekos paslaugų ir prekių apmokėjimas 2019 m. sudarys 14,1 proc. nuo skirtų biudžetinių asignavimų.

Bibliotekos ir 21 filialo kompiuterinės įrangos priežiūrai garantiniai terminai pasibaigę. Turima įranga yra nusidėvėjusi, dažnai genda, todėl bus reikalingos lėšos kompiuterinės įrangos remontui, knygų brūkšninių kodų naujiems skaitytuvams bei terminų kvitų spausdintuvams įsigyti. Viešai nemokamai prieigai prie interneto užtikrinti 2019 m. Bibliotekos biudžete turi būti numatomos lėšos, skirtos mokesčiui už interneto ryšį. Norint atskleisti Bibliotekoje sukauptus kraštotyros spaudinių fondus, knyginio paveldo dokumentus, ikonografijos ir rankraščių rinkinius reikia įsigyti modernią skaitmeninio įrangą, tai leistų vykdyti dokumentų fondo skaitmeninimą ir e-Knygos kūrimą. Naudojantis įsigyta įranga kasmet būtų suskaitmeninta per 200 vnt. dokumentų.

Šilutės rajono savivaldybės taryba 2018-02-20 sprendimu Nr. T1-907 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2018 metų biudžeto patvirtinimo“ skyrė Bibliotekai 20 000 Eur turtui įsigyti. Biblioteka birželio mėn. nusipirko naują tarnybinį automobilį VW Caravelle. Savivaldybės skirtus asignavimus panaudojo automobilio pradinei įmokai sumokėti, likusiai sumai padengti (18 300 Eur) buvo sudaryta 5 metų finansinės nuomos sutartis su lizingo kompanija. 2019 m. automobilio lizingui apmokėti reikės apie 3 900 Eur.

Vykdamas projektą „Šilutės kultūros ir pramogų centro ir Bibliotekos pastato, esančio Tilžės g. 12, pritaikymas bendruomenės poreikiams“, pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.6.1-ESFA-V911 „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ 2018 m. užbaigtas remontas Bibliotekos patalpose, esančiose Tilžės g. 12, todėl reikalingos lėšos baldams ir kompiuterinei technikai įsigyti. Siekiant užtikrinti parodų, dokumentų fondo, kompiuterinės įrangos ir kito inventoriaus apsaugą, būtina įrengti 2 vaizdo stebėjimo kameras Tilžės g. 12 patalpose ir 1 – Švėkšnos filialo patalpų antrame aukšte.

Bibliotekos funkcijoms pradėjus naudoti suremontuotas patalpas Tilžės g. 12 (Šilutė) ir Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2017 m. liepos 27 d. sprendimu Nr. T1-768 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos nuostatų patvirtinimo“ Usėnų ir Saugų filialams perdavus Usėnų bei Saugų Jurgio Mikšo pagrindinių mokyklų bibliotekų funkcijas, padidėjo Bibliotekos ir filialų patalpų plotas, todėl didėja išlaidos komunalinėms paslaugoms.

Juknaičių filialo patalpas būtina remontuoti ir pritaikyti bibliotekinėms funkcijoms bei uždaviniams vykdyti; Rusnės filialą – perkelti į rekonstruotas patalpas (Neringos g. 7, Rusnė), jas modernizuoti, pritaikant edukacijų ir komunikacijų centro paslaugoms. 2019 m. pabaigoje gali būti aktualu spręsti patalpų šildymo klausimus Bikavėnų filiale. Viešosios bibliotekos filialų knygų lentynos yra ne tik senos, bet ir nuo dažnų ardymų, kraustantis iš vieno patalpų į kitas, nepatvarios ir labai prastos būklės, todėl būtina skirti finansinių asignavimų ir palaipsniui atnaujinti filialų knygų lentynas.

Projektų įgyvendinimas. 2019 m. kultūrinei veiklai plėtoti, knygos renginiams organizuoti bus parengti ir pateikti 6 projektai papildomam finansavimui gauti. Šilutės rajono savivaldybės F. Bajoraičio viešoji biblioteka 2018 m. vykdė 6 projektus, 5 iš jų finansuotus Lietuvos kultūros tarybos ir 1 – Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje. 2018 m. Bibliotekos projektams, kurie gavo 80 proc. dalinį finansavimą, buvo skirtas 10 proc. (1 910 Eur) koofinansavimas iš Savivaldybės Kultūros plėtros programos. Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2018-06-13 d. įsakyme Nr. ĮV-488 „Dėl tolygios kultūrinės raidos įgyvendinimo regionuose tvarkos aprašo patvirtinimo“ numatoma, kad ne mažiau kaip 30% nuo bendro į vienos apskrities sąrašą įtrauktų projektų biudžeto lėšos turi sudaryti savivaldybių skiriamos lėšos, todėl turėtų didėti Savivaldybės Kultūros plėtros ir paveldo puoselėjimo programos lėšos, kad būtų užtikrintas projektų, gavusių dalinį finansavimą, koofinansavimas iš Savivaldybės lėšų. Biblioteka 2019 m. vykdys Savivaldybės strateginį renginį – kraštiečių sueigą „Šviesos parnešti, gera padaryti...“. Toliau dalyvaus Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos inicijuotame skaitmeninto kultūros paveldo sklaidos projekte „Krašto atminties akcentai – tavo delne“. 2018 m. fiksuota, sisteminta, analizuota informacinė-pažintinė medžiaga apie 15 objektų ir perduota Krašto paveldo gido interneto svetainei. 2019 m. šis darbas bus tęsiamas – Krašto paveldo gido interneto svetainei bus perduota parengta medžiaga apie 16

Šilutės miesto gamtos, istorijos ir kultūros paminklų, liudijančių krašto praeitį.

2018–2021 m. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija ir Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka įgyvendina projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“. Projekto tikslas – plėtoti ir atnaujinti viešosios prieigos kompiuterių ir interneto infrastruktūrą viešosiose bibliotekose, sudarant sąlygas gyventojams dalyvauti skaitmeninių kompetencijų ugdymo ir vietos skaitmeninio turinio kūrimo bei kitose skaitmeninės informacijos iniciatyvose. Biblioteka pateikė Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai VIPT infrastruktūros (kompiuterinė, programinė įranga, interneto ryšys) atnaujinimo poreikį.

Bibliotekos dokumentų fondo atnaujinimas. 2018 m. Bibliotekos dokumentų fondo atnaujinimo finansavimo išteklius sudarė Steigėjo lėšos periodinių leidinių prenumeratai – 11 000 Eur, valstybės biudžeto lėšos naujiems dokumentams įsigyti (pagal rajono gyventojų skaičių) – 33 260 Eur. Įgyvendinant Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos patvirtintą „Visuomenės informacinio aprūpinimo ir viešosios informacijos sklaidos programą“, 2019 m. valstybės biudžeto skirtos lėšos bus panaudotos naujiems dokumentams įsigyti, pirmenybę teikiant originaliajai, vaikų ir klasikinei literatūrai bei informaciniams leidiniams. Bus reikalingos Steigėjo lėšos periodinių leidinių prenumeratai – 11 000 Eur. Naudojantis LIBIS suvestiniu katalogu ir Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos elektroniniu katalogu Bibliotekos vartotojams toliau bus teikiama informacija apie naujas knygas ir kitus dokumentus, esančius mūsų ir kitose šalies bibliotekose.

Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas. 2019 m. bibliotekininkai ir specialistai ir toliau kels kvalifikaciją Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos, Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos, kitų įstaigų ir organizacijų organizuojamuose mokymuose, seminaruose, stažuotėse, konferencijose, kursuose, kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose. Bibliotekininkams bus sudarytos sąlygos stažuotis pagal programų-konkursų gautą medžiagą ir kt. (iš viso per metus – iki 40 Bibliotekos bibliotekininkų ir specialistų), iš kurių už 12 mokymąsi bus apmokėta iš kvalifikacijos kėlimo lėšų. Vadovaudamiesi Bibliotekų įstatymu Bibliotekos specialistai nori vykdyti neformalaus švietimo programas, tačiau neturi pedagoginio išsilavinimo, kad galėtų dalyvauti vaikų neformaliojo švietimo programose, todėl bibliotekininkams būtina išklaudyti atitinkamą pedagoginį kursą ir turėti tai patvirtinantį dokumentą. Tam reikalingos lėšos.

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka, įgyvendindama projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“, 2019 m. planuoja vykdyti bibliotekininkų mokymus. Keldami kvalifikaciją bibliotekininkai taps skaitmeniniais lyderiais, mokytojais ir bus pasiruošę vykdyti kitą neatsiejamą projektą „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“, kurio tikslas – padėti gyventojams išmolti efektyviai, saugiai, atsakingai naudotis informacinėmis technologijomis bei internetu ir jo teikiamomis galimybėmis. Padidės kvalifikaciją keliančių bibliotekininkų skaičius ir reikės daugiau lėšų komandiruočių išlaidoms.

Teikti lankytojams mokamas ir nemokamas paslaugas. Biblioteka teikia 9 Savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos patvirtintas mokamas paslaugas ir tokiu būdu sukaupia spec. lėšų. 2018 m. Biblioteka tapo Kultūros paso paslaugos teikėja: naujos mokamos kultūrinės edukacijos paslaugos (edukacinė pamoka „Esu knygoje“ ir edukacinis užsiėmimas „Informacijos detektyvai“) įtrauktos į Kultūros paso paslaugų rinkinį (teikiama nuo 2018-09-15 iki 2019-09-15). Šias paslaugas gali pasirinkti 1–4 klasių moksleiviai, todėl rugsėjo mėnesį teikiamų mokamų paslaugų sąrašas bus papildytas dar 1 teikiama paslauga.

Planuojama, kad 2019 m. mokamomis paslaugomis pasinaudos apie 5 980 vartotojų ir bus surinkta 3 700 Eur spec. lėšų, kurios naudojamos turtui, elektroniniams skaitytojų pažymėjimams įsigyti, techninės bazės funkcionavimui gerinti. Toliau vartotojams bus teikiamos 2 naujos nemokamos paslaugos (Lazerių kambarys bei bepiločių skraidyklių (dronų) dirbtuvės), kurias Biblioteka sukūrė 2018 m., vykdydama Lietuvos kultūros tarybos finansuotą projektą, o kofinansavimą skyrė Šilutės rajono savivaldybė. Biblioteka teikia dar ir tokias nemokamas paslaugas, kaip „CoderDojo“ programavimas, inicijuotą pačių bibliotekininkų, bei robotikos

užsiėmimus. Bus teikiamos ir mobilios paslaugos senjorams, regos bei judėjimo sutrikimų turintiems skaitytojams, pristatant knygas į namus. Keliaujanti bibliotekėlė teiks skaitymo paslaugas Šilutės socialinių paslaugų centro padaliniuose, Šilutės psichikos sveikatos ir psichoterapijos centre.

Bibliotekos skolos. 2018-09-01 d. Biblioteka neturi kreditorinio įsiskolinimo mokėjimų vykdymo daugiau kaip 45 dienų praleistais terminais.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai:

Šilutės rajono savivaldybės biudžeto lėšos, įstaigų paslaugų programos, valstybės ir ES fondų, kitų programų lėšos, projektinės lėšos, įvairių fondų lėšos, dalinės rėmėjų lėšos.

Veiksmai, numatyti Šilutės rajono strateginiame plėtros plane 2015-2024 m., kurie susiję su vykdoma programa:

4.4.1.2. Įgyvendinti Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintą Kultūros renginių strategiją;

4.4.1.3. Neformalaus švietimo programų laisvalaikio užimtumui kultūros įstaigose kūrimas ir įgyvendinimas;

4.4.1.4. Palankių sąlygų sudarymas gyventojams laisvalaikio kultūrinei veiklai, remiamai projektinės veiklos principu;

4.4.1.5. Etninės kultūros saugos priemonių plano parengimas ir įgyvendinimas;

4.4.1.6. Kultūros darbuotojų gebėjimų ir kompetencijų ugdymas marketingo srityje bei sąlygų sudarymas tobulinti užsienio kalbas.

4.4.1.7. Dalyvavimas įgyvendinat mokymo, kvalifikacijos programas;

4.4.1.11. Rašytinio paveldo skaitmeninimas;

4.4.1.13. Naujos elektroninių ir informacinių paslaugų sistemos sukūrimas ir esamos palaikymas kultūros įstaigose;

4.4.2.6. Viešosios bibliotekos filialų rekonstravimas ir įrengimas: Rusnėje, Juknaičiuose.

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos, Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų, Bibliotekų, Kultūros centrų, Muziejų, Nekilnojamojo ir kilnojamojo kultūros paveldo, Teatrų ir koncertinių įstaigų, Dainų švenčių, Tautinio paveldo produkto, Lietuvos kultūros tarybos, Biudžetinių įstaigų įstatymai ir kt. įstatymai. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimai dėl 2019 metų paskelbimo: Jėzuitų misijos Lietuvoje metais; Juozo Tumo-Vaižganto metais; Žemaitijos metais; Lietuvos šaulių sąjungos metais; Lietuvos Tarybos Pirmininko, Lietuvos Valstybės Prezidento Antano Smetonos metais; Pasaulio lietuvių metais; Lietuvos Nepriklausomybės kovų atminimo metais; partizanų vado Jono Žemaičio-Vytauto metais; Laikinosios sostinės atminimo metais; Vietovardžių metais; Juozo Naujalio metais.

ES norminiai dokumentai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymais patvirtintos programos. Kultūros ministro įsakymai dėl darbuotojų darbo užmokesčio, LIBIS diegimo ir kt. Šilutės rajono savivaldybės tarybos sprendimai, įtakojantys kultūros politiką.

Parengė: direktorė Laima Dumšienė

Tvirtinu, kad duomenys ir informacija teisinga